

Arany János emlékműsor

A Hajdúszoboszlói Polgári Olvasókör rendezvénye

2017. április 21-én a Szép Ernő Kollégiumban

Arany János 1817. március 2-án született Nagyszalontán. A költő születésének 200. évében az olvasókör kötelességének érezte ünnepi műsorral emlékezni költészetére és barátaira, akik között a szoboszlói születésű jeles tudós pedagógus Gönczy Pált is ott találjuk.

A rendezvény ünnepi jellegét a hajdúszoboszlói diákok szavalata biztosította. A Gönczy Pál általános iskola és a három középiskola tanulóinak verselését örömmel hallgatták olvasókörünk tagjai. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Bodó Sándor országgyűlési képviselő úr, dr. Daróczy Ágnes a kollégium igazgatónöje, és a diákokat elkísérő tanárok: a Gönczy Pál Általános Iskolából Kedves Tünde tanárnő, a Hőgyes Endre Gimnáziumból Árváné Márton Erzsébet tanárnő, a Közgazdasági Szakközépiskolából Kardosné Csokai Anita és Majoros Csaba tanárok.

Köszönet mindnyájuknak kedvességükért. Külön köszönet illeti dr. Daróczy Ágnes igazgatónőt, aki nemcsak a helyet biztosította a rendezvénynek, hanem a Bocskai István Szakközépiskola két diákját is felkészítette ez alkalomra.

A köszöntések és a rövid életrajzi ismertető után a műsor lényegi része következett, a VERSEK.

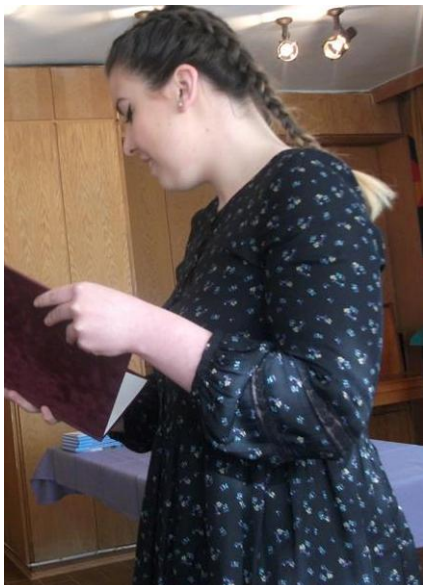
Elsőként **Arany János** talán legismertebb, de bizonyára egyik legkedvesebb versét a **Családi Kör** címűt, **Csillag Vivien** a Gönczy Pál Általános Iskola diákja mondta el.

Arany János számára az országos elismertséget a Toldi című elbeszélő költeményének megjelenése jelentette, és ez hozta meg számára Petőfi Sándor barátságát is. Kettőjük legendásan híres barátságát versben is megörökítették: **Petőfi Sándor Arany Jánoshoz** című versét **Nemes Bence**, **Arany János Válasz Petőfinek** című versét **Andróczki Gergő** mondta el, mindkét versmondó a Bocskai István Szakközépiskola diákja.

Az irodalomból közismert, hogy kettejük lelki rokonságához tartozott egy harmadik nagy költőnk, Tompa Mihály. Ők hárman alkották a „népies triász”-t, lelkes hívei voltak az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eszméinek.

Tompa Mihály 1817. szeptember 28-án született a felvidéki Rimaszombatban, így az ő születésének is 200. évfordulója a 2017-es esztendő. **Arany János és Tompa Mihály sokáig csak leveleztek, személyes megismerkedésük vidám történetét Kovács Márta a Hőgyes Endre Gimnázium tanulója olvasta fel.**

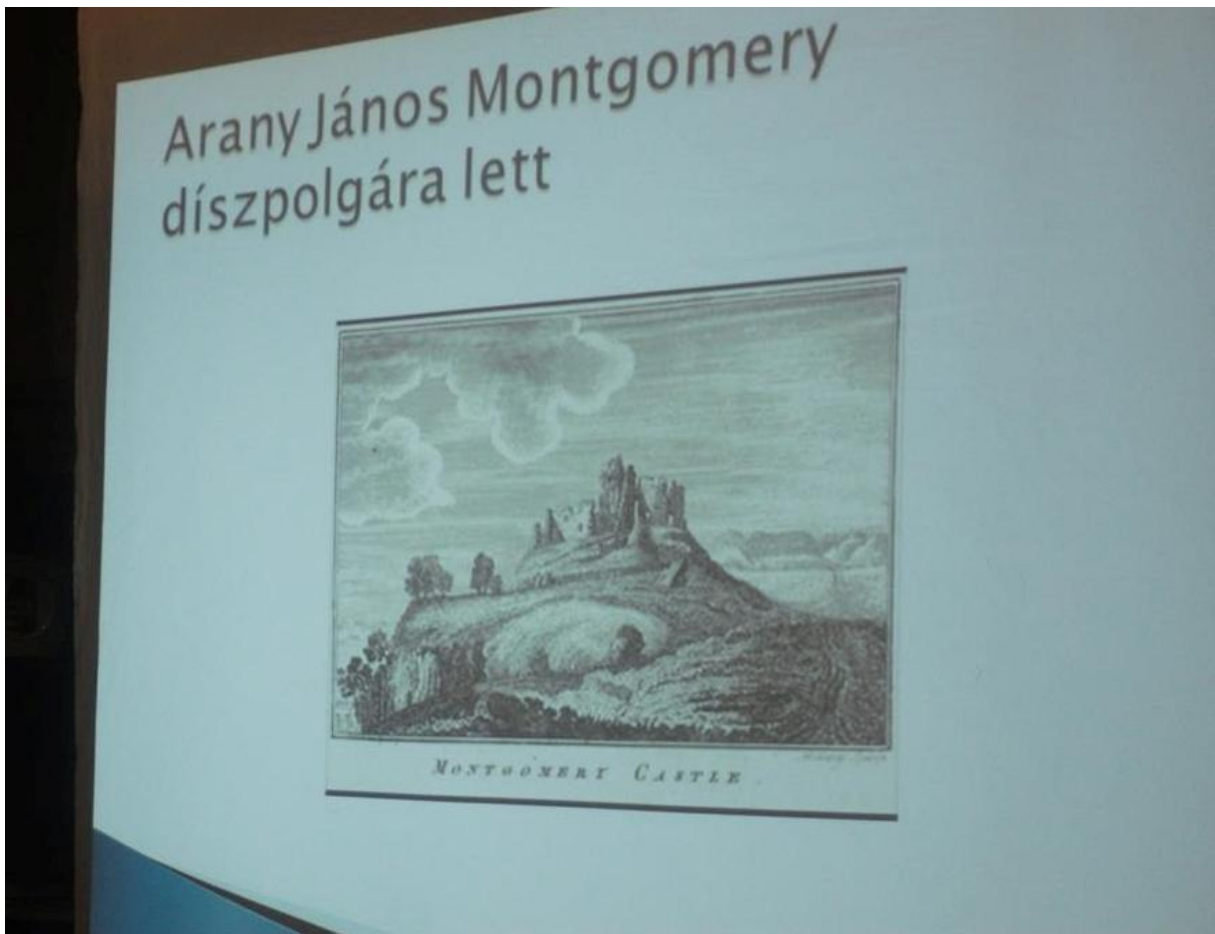

A szabadságharc bukása nagy tragédiát jelentett Arany János számára is, elveszítette legjobb barátját, Petőfi Sándort, egy rövid ideig bujdosnia kellett, azután komoly megélhetési gondjai lettek, versei elnémultak, mint a legtöbb hazafias költőnek. **Tompa Mihály** szólalt meg először, **A madár, fiaihoz** című versével igyekezett lelket önteni költőtársaiba: „Fiaim, csak énekeljetek!”, ezt a verset **Oros Orsolya** a Hőgyes Endre Gimnázium tanulója mondta el.

Arany Jánost 1851-ben meghívják a Nagykőrösi Református Gimnáziumba tanárnak, ekkor írja balladáit. Ismét ünnepezt költő lesz, 1857-ben felkérlik az uralkodót, Ferenc József császárt köszöntő vers megírására, amit ő szerényen visszautasít, de az 1860-as évek elején, már Pesten, megírja **A walesi bárdok** című költeményét, amelyet az olvasóköri ünnepségen **Pál Tamás** szavalt el.

Rendezvényünkön diaképekkel kísértük a műsort, ennél a versnél Montgomery várát ábrázoló képet vetítettünk, és a híradót idézve megjegyeztük, hogy Arany Jánost 2017-ben a walesi Montgomeryben posztumusz díszpolgárrá választották. 2017. március 2-án az Erkel Színházban a Petőfi Irodalmi Múzeum képviselője vehette át azt a kétnyelvű (angol-walesi) oklevelet, amelyet Eric Fairbrother, Montgomery polgármestere adott át posztumusz Arany Jánosnak, díszpolgárrá fogadva őt. A polgármester hangsúlyozta, Arany János verse nagyszerű kapocs a két nemzet között.

A verses program zárásaként Arany János két jellegzetes versét a Közgazdasági Szakközépiskola diákjai mondták el: **Böör Bianka** **A rab gólya** című verset, **Kiss Balázs** pedig az **Epilógus** című verset.

A versek után a Pesti Hírlap 1927. évi márciusi száma alapján idéztük fel Arany János és Gönczy Pál barátságát. Kettejük barátságáról az Irodalomtörténeti Közlemények - 1978. 82. évf. 2. füzetében is jelent meg írás dr. Geönczy József hajdúszoboszlói helytörténész tollából, aki családi emlékeit írta meg, mert Gönczy Pál testvérének volt a leszármazója. A Pesti Hírlapban Gönczy Pál lánya, Csiky Kálmánné Gönczy Etelka idézte fel a két család közös emlékeit. Arany János sok kellemes estét töltött Gönczyéknél, kedvelte Gönczy Pál Etelka lányát szép zongora játéka miatt. Ezeken az estéken Arany gyakran adta elő saját szerzeményű dalait gitáron, ilyenkor Etelka kísérete zongorán. Etelka Csiky Kálmán műegyetemi tanár felesége lett. Csiky Kálmán és Gönczy Etelka legidősebb fiának, Gyulának Arany János és felesége voltak a keresztszülei. Arany János több versének kéziratát őrizte Gönczy Etelka, többek között a Családi kör című vers kézírata tőle került a Petőfi Irodalmi Múzeumba.

